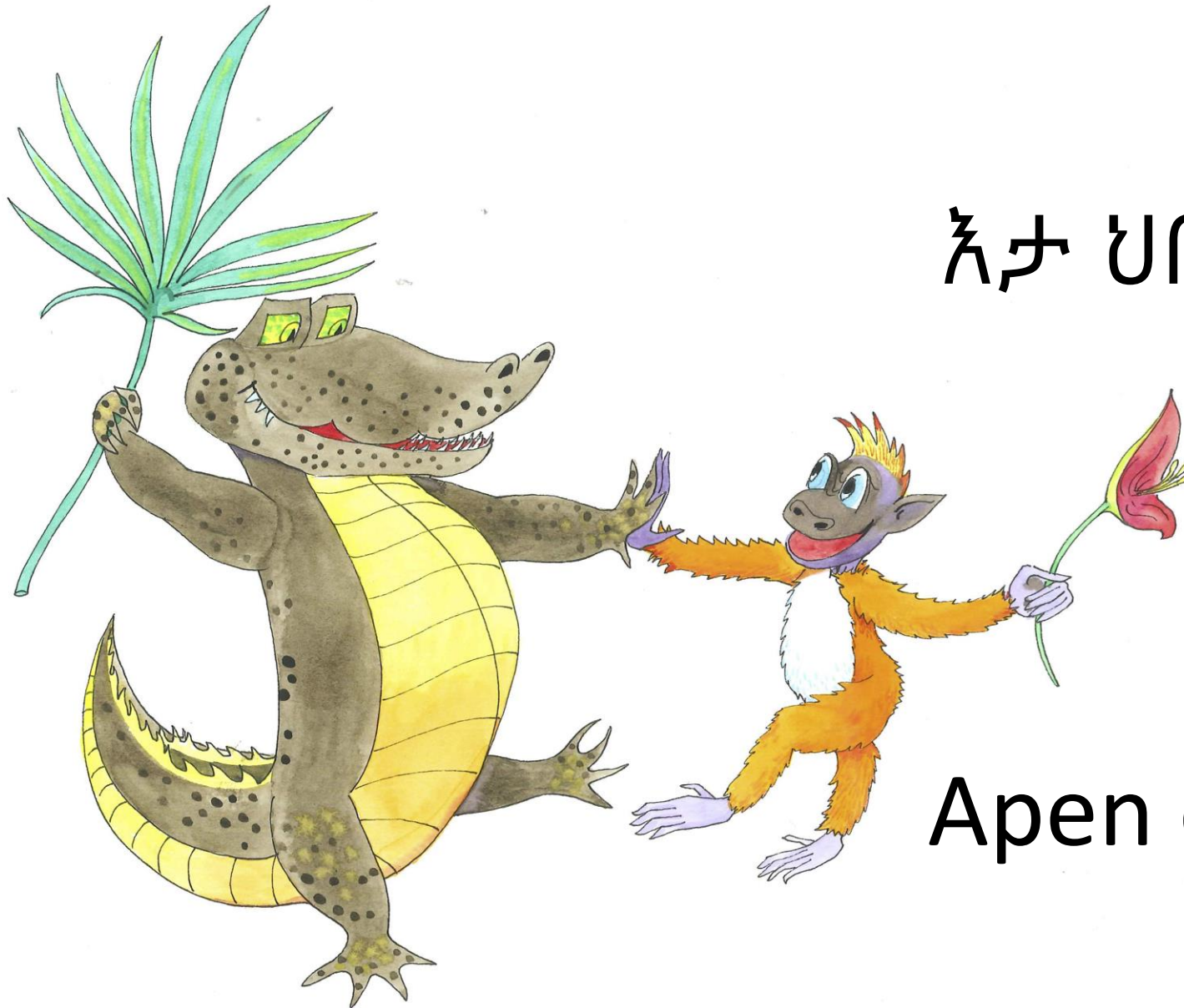

እታ ህበይን እቲ ሓርገጽን

- ዛንታ ካብ ስሪላንካ

Apen og krokodillen

- En fortelling fra Sri Lanka

Det var en gang, langt inne i en jungel på Sri Lanka.

I jungelen var det mange trær og mellom trærne rant det en bred elv.

Her bodde det en apeunge sammen med mammaen sin.

Han var søt, liten og brun med to svære ører og et stort hjerte.

ሓደ እዋን ፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ህልም ድበለ ዱር ወይ ጫካ ኣብ ስሪላንካ ኢዩ። ኣብቲ ጫካ ብተሓት ኣግራብ ነበረ ብውሽጢ እቲ ኣግራብ ድማ ገፊሕ ውሕጅ ይዛሪ ነበረ።

ኣብኡ ሓደ ዋጭል (ውላድ ህበይ) ምስ ኣዲኡ ብሓባር ይነብር ነበረ። ንሱ ሓመዳዊ ሕብረ ደለዎ ፣ ንእሽቶ ከምኡውን ክልተ ገዘፍቲ ኣእዛንን ለዋህ ልብን ደለዎ ምቁር ነበረ።

Hver dag klatret apeungen oppover trestammene. Han slang seg fra tre til tre, helt til han kom til elven.

Da sklei han ned trestammen og satte seg ved elvekanten, helt alene. Apeungen hadde ingen venner.

De andre dyrene ville ikke leke med ham.

De var mye eldre og løp raskere enn ham, så apeungen klarte ikke å ta dem igjen.

መዓልታዊ እኚ ዋጮል ናብቲ ኣጉናድ ናይቲ ኣግራብ ይሓኩር ነበረ። ካብ ገረብ ናብ ገረብ እንዳነጠረ ከኣ ክሳብ ኣብቲ ወሓይዝ ይበጽሕ ነበረ።

ብድሕሪኡ ካብቲ ኣም ይወርድ'ሞ ኣብ ገምገም ናይ'ቲ ሩባ ንበይኑ ኮፍ ይብል ነበረ። እኚ ዋጮል የዕሩኽ ኣይነበርዎን።

እቶም ካልኣት እንስሳታትውን ምስኡ ክጻወቱ ኣይደልዩን ነበሩ።

ንሳቶም ብዕድመ ክብኡ ኣዝዮም ድዓቦዩን ጉያ ድማ ካብኡ ንላዕሊ ድቐልጠፉ ነበሩ ስለዚ እኚ ዋጮል ክርክቦም ኣይክእልን ነበረ።

Om kveldene dro han hjem til mammaen sin og la seg i fanget hennes. «Jeg har ingen venner å leke med,» pleide han å si. «Ikke vær lei deg barnet mitt.

Når du blir stor, kommer du til å få deg mange venner,» svarte mammaen. «Men jeg vil ha venner nå!» sa apeungen. «Jeg er din venn,» svarte mammaen. «Zzzz» ... og apeungen sovnet.

ምስ መሰዩ ድማ ናብ እዲኡ ይኸይድ እሞ ኣብ ሕቕፎኣ ጎቦ ይኸውን ነበረ። ኹሉ ግዜ ከኣ “ምሳይ ድጻወቱ የዕሩኽ የብለይን” ይብል ነበረ። “ኣጆኽ ኣይትሕዘን ዝወደይ።

ምስ ዓበኽ ብተሓት የዕሩኽ ክትረክብ ኢኽ” ኢላ መለሰትሉ እታ ኣዲኡ።

“ኣነ ግን ሕጂ ኢየ የዕሩኽ ክህልዉኒ ዝደሊ” በለ እቲ ዋጮል።

“ኣነኮ መሓዛኽ ኢየ” መለሰት እታ ኣደ እሞ እቲ ዋጮል ከኣ “ኸኸኸ” ኢሉ እናሓርነኽ ደቀሰ።

En dag da apeungen var ved elven, så han plutselig to svære runde øyne som stakk opp fra vannet.

Øynene svømte nærmere og nærmere.

ሓደ መዓልቲ እቲ ዋጮል ኣብ'ቲ ገምገም ሩባ ነበረ ፣ ሃንደበት ከኣ ክልተ ገዘፍትን ከበብትን ኣዲንቲ ካብቲ ማይ ንላዕሊ ክወጹ ረኣዩ። እተን ኣዲንቲ እንዳሓምበሳ ናብኡ እናቐረባ እናቐረባ መጸ።

Plutselig var det et svært hode som stakk opp og sprutet masse vann på apeungen, slik at han ble klissvåt.

Det var et svært dyr med lang grønn snute, skarpe tenner og lang hale som kom opp av vannet.

እንደገና ብሃንደበት ሓደ ገዢ ርእሲ ተቆልቀለ እሞ ነቲ ዋጭል ድማ ክሳብ ድጥልቂ መዓት ማይ ገጭበ።

እቲ ካብ'ቲ ማይ ድወጸ ሓደ ለዕለዋይ አፉ ቀጠልዖ ፣ በላሕቲ አስናንን ነዊሕ ጭራን ደለዎ ገዢ እንስሳ ነበረ።

«Hvem er du?» spurte apeungen mens han rista av seg vannet. «Eh ... jeg ... jeg er en krokodille,» svarte dyret. «Og jeg er en ape. Skal vi være venner? Bestevenner?» spurte apeungen. «Venner, eh hva er det?» spurte krokodillen.

«Det betyr at vi skal leke sammen og ta vare på hverandre,» forklarte apen.

«Ok da, vi kan være venner, eh... bestevenner,» svarte krokodillen.

“መን ኢኻ ንስኻ” ብተተ እቲ ዋጮል ማይ ካብ ነብሱ እንዳነገፈ።

“እህ ... ኣነ ... ኣነ ሓርገጽ ኢዮ” ኢሉ መለሰ እቲ እንስሳ።

“ኣነ ከኣ ህበይ ኢዮ። የዕሩኽ ክንከውን ዲና? ቀንዲ የዕሩኽ?”

ክብል ብተተ እቲ ዋጮል።

“የዕሩኽ ፣ እንታይ ኢዩ ንሱኽ?” ኢሉ ብተተ እቲ ሓርገጽ ድማ ብጊድኡ።

እቲ ህበይ ከኣ “እዚ ማለት ብሓደ ክንጸወትን ነንሓድሕድና ከኣ ክንተሓላለን ማለት ኢዩ” ኢሉ ገለጸሉ።

“ሕራይ ደሓን ፣ የዕሩኽ ክንከውን ንኽእል ኢና ፣ እምም ቀንዲ የዕሩኽ” ኢሉ መለሰ እቲ ሓርገጽ ከኣ።

Og så lekte de sammen:

Virre-virre- vapp, min venn har
kommet

Virre-virre- vapp, hvor kom han fra
Virre-virre- vapp, han kom fra vannet
Virre-virre- vapp, det var da bra

ብሓንሳብ ከአ ተጻወቱ።

ሺረ-ሺረ-ሻፕ ዓርከይ መጺኡ

አሎ

ሺረ-ሺረ-ሻፕ ካበይ ኢዩ መጺኡ

ሺረ-ሺረ-ሻፕ ንሱ ካብቲ ማይ ኢዩ መጺኡ

ሺረ-ሺረ-ሻፕ ብጣዕሚ ጽቡቕ እምበር

Om kvelden tok de farvel
og lovte hverandre å
møtes dagen etter.

ንምሽቱ ንጽባሒቱ ንክራኸቡ
መብጽዓ ተኣታትዮም
ተሰናቢቶም ተፈለለዩ።

Så løp apen hjem til mammaen sin og sa: «Jeg har fått en venn». «Oi, så koselig», svarte mammaen glad.

«Han heter, han heter ... ko ... ko ...» «Kattepus?» spurte mammaen. «Nei,» svarte apeungen.

«Kanin?» spurte mammaen ivrig. «Nei, svarte apeungen. «Ku?» fortsatte mammaen. «Nei, han heter ko, ko, kokodille!», sa apeungen.

«KROKODILLE!» skrek apemammaen.

«Krokodiller er farlige! De spiser andre dyr. De spiser aper! Du får ikke lov til å leke med krokodillen.»

እቲ ህበይ ናብ ገዛ ናብ ኣዲኡ እንዳጎየዩ ከይ እሞ ከምዚ ድማ በለ “ኣነ ዓርኪ ረኺበ”።

“ኣሰይ! ብጣዕሚ ጽቡቕ” ኢላ መለሰትሉ

ብታሕጓስ።

“ንሱ ሽሙ ሓ ሓ

“ዕያል (ውላድ ድሙ) ድዩ?” ኢላ ሓተተት እታ ኣይ።

“ኣይኮነን” መለሰ እቲ ዋጮል።

“ማንቲለ?” ሓተተት እታ ኣይ ብህንጡይነት።

“ኣይኮነን” መለሰ እቲ ዋጮል።

“ለም?” ቀጸለት እታ ኣይ።

“ኣይኮነን ሽሙ ሓ ሓ

ሓርገጽ” በለ እቲ ዋጮል።

“ሓርገጽ!” ወጮጮት እታ ወላዲት ህበይ።

“ሓራግጽ ሓደገኛታት ኢዮም! ንኸልኡት እንስሳታት ይበልዑ ኢዮም። ኣህባይ ይበልዑ

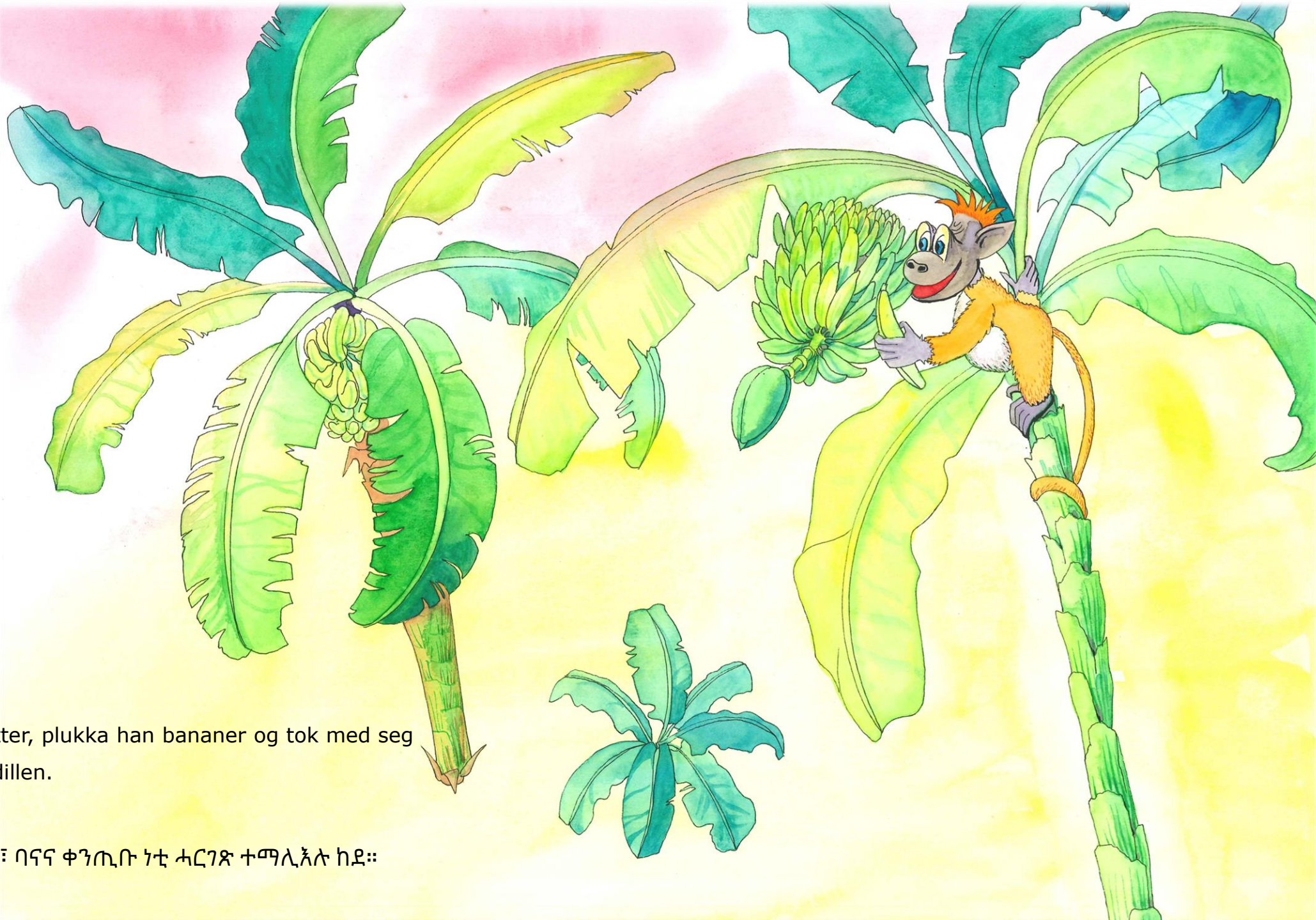
ኢዮም ፣ ምስዚ ሓርገጽ ክትጻወት ኣይፍቀደካን ኢዩ” በለት።

Apeungen ble kjempe lei seg. Han hadde nettopp fått seg en venn.

Om kvelden, da han hadde lagt seg, klarte han ikke å sove. Plutselig kom han på en idé:

እቲ ዋጭል ብጣዕሚ ሓዘነ። ሽዑ ኢዩ ዓርኪ ረኺቡ ኔሩ። ንምሽቱ ፣ ኣብ መደቀሲኡ ጎቦ ምስ ኮነ ግን ክድቅስ ኣይከኣለን። ብሃንደብት ሽዑ ሓዲሽ ሓሳብ መጸ።

Dagen etter, plukka han bananer og tok med seg
til krokodillen.

ንጽባሒቱ ፣ ባናና ቀንጢቡ ነቲ ሓርገጽ ተማሊእሉ ከደ።

Apeungen ga bananene til krokodillen og sa: «Se, her har du litt frukt. Det smaker kjempegodt.» Krokodillen spiste litt av banan og sa «Eh ... ja, kjempegodt». «Jeg skal hente frukt til deg hver dag,» sa apeungen. «Men da må du love at du aldri mer spiser andre dyr.» «Eh ... ok da,» lovet krokodillen.

እቲ ዋጭል ነቲ ሓርገጽ እቲ ባናና ሃቦ ከምዚ ከኣ በሎ “ረኣ ፣ ገለ ቁሩብ ፍረታት ኣለካዶ ፣ ብጣዕሚ ጥዑም ኢዩ መቐረቱ”። እቲ ሓርገጽ ንኡሽቶ ካብ’ቲ ባናና በለዐ “ኣምም እወ ብጣዕሚ ጥዑም” ድማ በለ።

“መዓልታዊ ናዓኻ ፍረታት ከምጽእልካ ኢዮ” በለ እቲ ዋጭል።

“ግን ደጊምካ ብፍጹም ንካልኣት እንስሳታት ከምደይትበልዕ ቃል እተወለደ”።

“እህ ሕራይ በቃ” ቃል ኣተወ እቲ ሓርገጽ።

Hver dag, kom apeungen med et fruktfat til krokodillen, med alle mulig frukter, deilige frukter: bananer, ananas, kiwi, klementiner, mango. Så lekte de og hadde det kjempemoro sammen. Når det ble kveld dro apen hjem til mammaen sin, mens krokodillen satte fruktfatet på ryggen, svømte hjem til kona og delte frukten med henne.

እቲ ዋጮል መዓልታዊ ፍረታት ብዘምቢል ነቲ ሓርገጽ የምጽአሉ ነበረ ፣ ኩሉ ዓይነት ፍረታት ፣ ምኡዝ ፍረታት ባናና ፣ አናናስ ፣ ኪዊ ፣ መንደሪኒ ፣ ማንጉስ። ብዘምዚ ብሓንሳብ ይጻወቱን ብሓንሳብ ይሕጎሱን ነበሩ።

ምስ መሰየ አቲ ዋጮል ንገዛ ናብ አዲኡ ከደ እቲ ሓርገጽ ድማ ዘምቢል ፍረታት ኣብ ሕቕኡ ጌሩ ናብ ሰበይቱ እና ሓምበሰ ከደ'ሞ እቲ ፍረታት ደማ ምስኣ ተኸፈሎ።

En dag sa krokodillekona: «Frukten smaker godt, men det er noe som mangler.

Et apeherte! Det hadde vært så godt å spise et lite apeherte til frukten,» sa krokodillekona og ba mannen sin om å invitere apeungen hjem til dem, så de kunne spise hjertet hans. «Eh ... Men han er min venn,» sa krokodillemannen.

«En venn? Hva er det? Har aldri hørt om det,» svarte krokodillekona. «Har du glemt at vi krokodiller spiser dyr?» Hun ba mannen skynde seg, for hun var kjempesulten.

«Hva er det? Har aldri hørt om det,» svarte krokodillekona. «Har du glemt at vi krokodiller spiser dyr?» Hun ba mannen skynde seg, for hun var kjempesulten.

«Å ...» sa mannen. «Hva er det? Har aldri hørt om det,» svarte krokodillekona. «Har du glemt at vi krokodiller spiser dyr?» Hun ba mannen skynde seg, for hun var kjempesulten.

Krokodillen svømte til apen og inviterte ham hjem til middag.

Apen ble kjempeglad, men så kom han på en ting:

«Jeg kan jo ikke svømme», sa apeungen. «Hvordan skal jeg bli med deg hjem?»

እቲ ሓርገጽ ናብ'ቲ ህበይ ሓምቢሱ ከደ
እሞ ንድራር ንገዝኡም ዓደሞ።

እቲ ህበይ ብጣዕሚ ተሓጉሱ፣ ግን ገለ
ነገር ከኣ ትዝ በሎ፣

“ኣነኮ ሓምቢሱ ኣይክእሎን ኢዩ” በለ እቲ
ዋጮል።

“ከመይ ጌረ ምሳኻ ንገዛኹም ክኸይድ?”

«Eh ... Du kan sette deg på ryggen min,» sa krokodillen.

Det syntes apen var en god ide. Så han hoppa opp på ryggen til krokodillen, og sammen dro de hjem til krokodillekona.

“እ ህ አብ ሑቕይ ኮፍ ክትብል ትኽእል ኢኻ”

በሎ እቲ ሓርገጽ።

እቲ ህበይ ጽቡቕ ሓሳብ ኢዩ ኢሉ ሓሰበ ፣ ብድሕሪኡ ዘሊሉ አብቲ ሕቕ ናይቲ ሓርገጽ ኮፍ በለ ብሓባር ድማ ናብ ገዛ ናይቲ ሓርገጽ ናብ ሰበይቱ ከዱ።

Da de nærmet seg huset til krokodillen, stod krokodillekona ved elvekanten, hun hadde på seg et kjøkkenforkle og holdt en stor gaffel i hånda, klar for å spise opp apeungen.

«Eh ... Du skjønner, kona mi hadde lyst på et apeherte. Så jeg tok deg med hit slik at hun kunne spise deg opp,» sa krokodillen.

ናብ'ቲ ገዛ ናይ'ቲ ሓርገጽ እናቕረቡ ምስ መጹ ፣
እታ ኣንስተይቲ ሓርገጽ ኣብቲ ገምገም ሩባ ደው
ኢላ ነበረት።

ንሳ ጽቡቕ ግርምብያለ ተኸዲና ኣብ ኢዳ ከኣ
ገዢ ፋርኬታ ሒዛ ነቲ ዋጭል ንምብላዕ ተዳልያ
ነበረት።

“እ ፈሊጥካ ኣለኻ ፣ ሰበይተይ ልቢ ህበይ
ክትበልዕ ደልያ ኔራ። ስለዚ ናዓኻ ናብዚ
ደምጻእኩኻ መታን ንሳ ክትበልዓካ ኢዮ”
በለ እቲ ሓርገጽ።

«Jeg har glemt igjen
hjertet mitt,» sa apen.

«Eh ... Hva mener du?»

«Du skjønner ...» svarte
apen. «Hjertet mitt
hadde blitt vått, så jeg
tok det ut og la det til
tørk.

“እውይ ልበይ ደኣ ረሲዐያ
እንድየ መጽዮ”

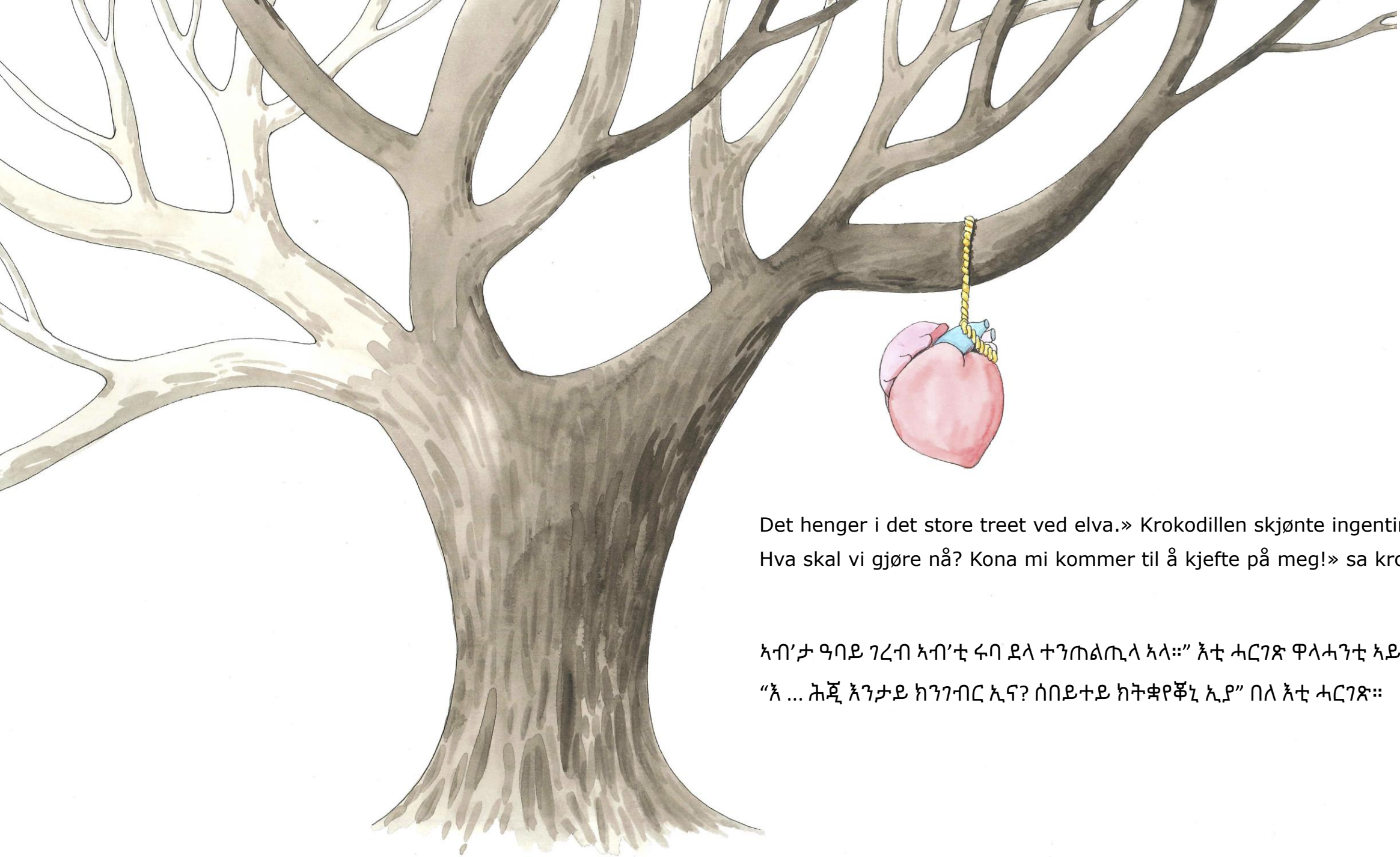
በለ እቲ ህበይ።

“እህ እንታይ ማለትካ ኢዩ”

“ትፈልጦ ኢኻ” በለ እቲ
ህበይ።

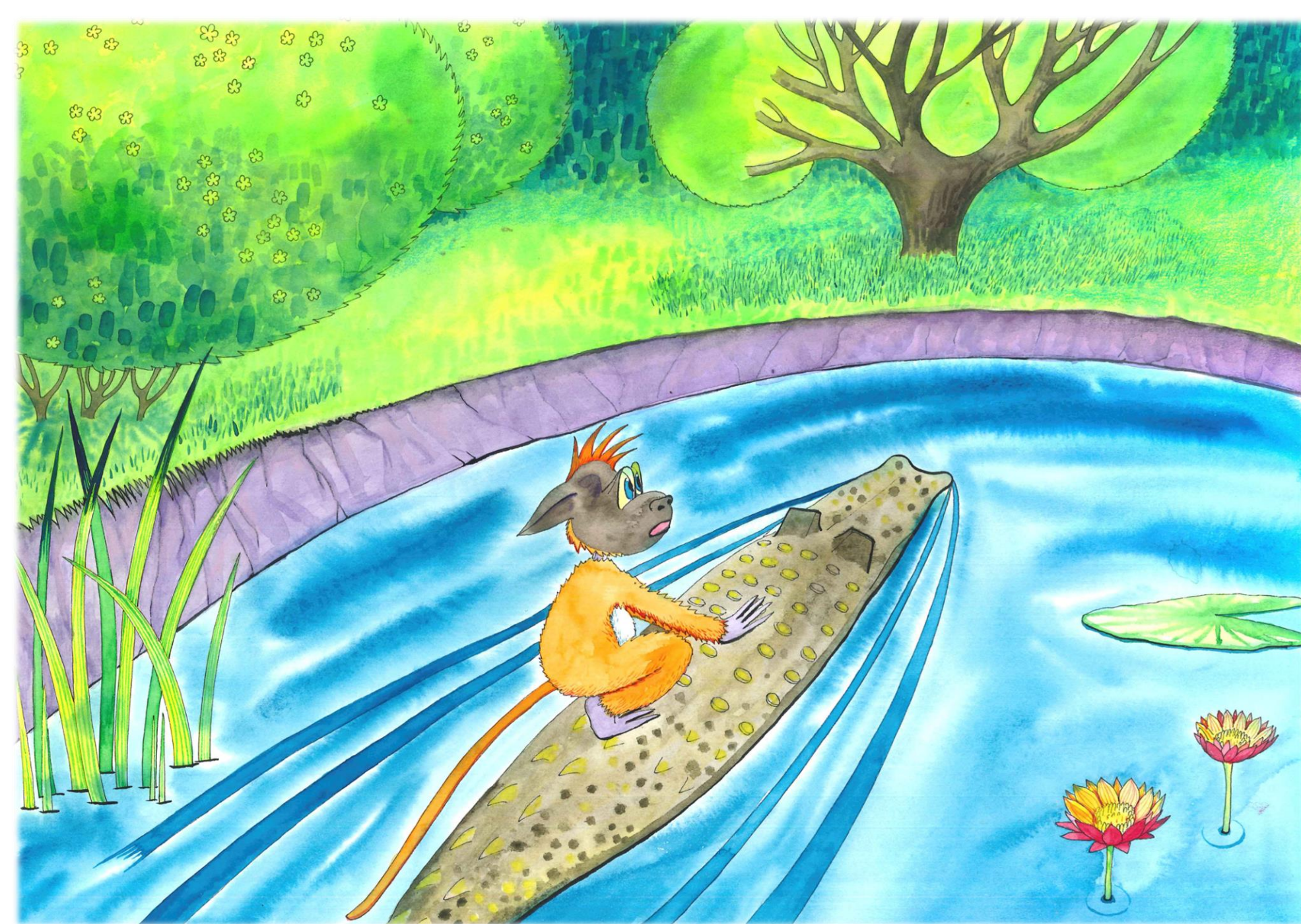
“ልበይ ማይ ጠልቅያ ኢያ ኔራ ፣
ስለዚ

ኣውዲኣ ክትነቅጽ ሰጢሐያ።

Det henger i det store treet ved elva.» Krokodillen skjønte ingenting «Eh ...
Hva skal vi gjøre nå? Kona mi kommer til å kjeft på meg!» sa krokodillen

ኣብ'ታ ዓባይ ገረብ ኣብ'ቲ ሩባ ደላ ተንጠልጢላ ኣላ።” እቲ ሓርገጽ ዋላሓንቲ ኣይፈለጠን
“እ ... ሕጂ እንታይ ክንገብር ኢና? ሰበይተይ ክትቋዩኝ ኢያ” በለ እቲ ሓርገጽ።

«Vi må svømme tilbake og
hente hjerte mitt,»
svarte apeungen.

«God ide,» sa krokodillen
og svømte tilbake med
apeungen på ryggen.

“ሓምቢስና ንመለስ እሞ ነታ ልበይ
ነምጽኣያ”

መለሰ እቲ ዋጮል።

“ጽቡቕ ሓሳብ” በለ እቲ ሓርገጽ’ሞ
ነቲ ዋጮል ኣብ ዝባኑ ሓዲሉ
ሓምቢሱ ተመለሰ።

Da de kom fram til det store treet, sa krokodillen til apen om at han måtte skynde seg.

Apeungen hoppet ned fra krokodillens rygg og klatret raskt opp i treet.

Dermed kunne ikke krokodillen få tak i ham lenger.

«Du er ikke min venn lenger,» sa apeungen og sprang hjem.

ተመሊሶም ናብ'ታ ዓባይ ገረብ
ምስበጽሑ ፣ እቲ ሓርገጽ ነቲ ህበይ ግድን
ክቕልጥፍ ከምደለዎ ነገሮ።

እቲ ዋጭል ካብ'ቲ ዝባን ናይ'ቲ ሓርገጽ
ዘሊሉ ብምውራድ ቀልጢፉ ናብ'ታ ገረብ
ሓሽረ።

ብድሕሪኡ እቲ ሓርገጽ ተመሊሱ ክሕዞ
ኣይከኣለን።

እቲ ዋጭል ድማ “ንስኻ ድሕሪ ሕጂ
ዓርከይ ኣይኮንከን” ኢልዎ ንገዝኡ ገየዩ።

Han hoppet rett opp i fanget til mammaen sin og lovte at han, fra da av, skulle høre på mammaen sin og aldri mer bli venn med en krokodille.

Snipp snapp snute, så er eventyret ute.

ንሱ ዘሊሉ ናብ ሕጃፎ አዲኡ ብምእታው ነዲኡ ካብ'ታ መዓልቲ ንድሕሪት
ዝበለቶ ክሰምዓ ሙኂኑን ምስ ሓርገጽ ከአ ብፍጹም ደጊሙ ዓርኪ
ከምደይከውንን ቃል አተወ።

ነዚአ ድረሰዐ ሞት ትረስዓዮ።

Illustratør: Svetlana Voronkova

Se flere fortellinger på morsmal.no